

Směrnice č. 4/2023

O ochraně oznamovatelů a oznamovatelek

ČÁST první

Obecná část

1. Tato směrnice se vydává za účelem zavedení vnitřního oznamovacího systému v Ústavu experimentální botaniky AV ČR, v. v. i. (dále „organizace“) ve smyslu zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále „zákon“), podle kterého je organizace povinným subjektem.
2. Vnitřní oznamovací systém organizace (dále „VOS“) má sloužit k prevenci a odhalování protiprávního jednání v oblastech věcné působnosti zákona a je nastaven za účelem ochrany zaměstnanců, kteří VOS hodlají použít k oznámení takového jednání.
3. V případě, že se zaměstnanec/zaměstnankyně setká v souvislosti se svou prací v organizaci s jednáním, o kterém má oprávněný důvod se domnívat, že je či bude protiprávní, a které spadá do oblasti věcné působnosti zákona, může zaměstnanec učinit o takovém protiprávním jednání oznámení přes VOS organizace. Tímto oznámením se bude vždy zabývat příslušná osoba, která bude jako jediná znát totožnost oznamovatele a bude dbát o to, aby zůstala utajena.

ČÁST druhá

Vysvětlení základních pojmu

1. **Oznámením** se rozumí oznámení oznamující osoby obsahující informace o možném protiprávním jednání ve smyslu zákona, ke kterému došlo nebo má dojít v organizaci, a o kterém se oznamující osoba dozvěděla v souvislosti se svou prací pro organizaci. Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození oznamující osoby.
2. **Oznamující osobou** může být fyzická osoba, která je nebo byla v organizaci v základním pracovněprávním vztahu, příp. uchazečem o takovou práci, nebo pro ni vykonává či vykonávala dobrovolnickou činnost, odbornou praxi či stáž. V souladu se zákonem vylučuje organizace přijímání oznámení od jiných osob.
3. **Příslušná osoba** přijímá a vyřizuje oznámení podaná přes VOS organizace, komunikuje s oznamující osobou a navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě zjištěného protiprávního stavu. Příslušnou osobu jmenuje ředitel organizace, který zajistí její rádné poučení o právech a povinnostech ve smyslu zákona. Příslušná osoba je odpovědná za ochranu oznamující osoby.
4. **Věcná působnost zákona** vymezuje oblasti, v nichž jsou oznámení pod ochranou zákona. Jedná se o oznámení protiprávního jednání v následujících oblastech:
 - a) má znaky trestného činu,
 - b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 tis. Kč,
 - c) porušuje zákon č. 171/2023 Sb. (Zákon o ochraně oznamovatelů),
 - d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblastech:
 - finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
 - daně z příjmů právnických osob,
 - předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,

4. Oznámení by mělo obsahovat dostatečné množství informací umožňujících řádné prošetření ze strany příslušné osoby. Za podstatné informace, jež by neměly v oznámení scházet, se pokládá zejména skutkový popis oznamované situace a zdůvodnění, v čem oznamující osoba spatřuje údajné porušení. Oznamující osoba zároveň může přiložit další materiály a důkazy. Příslušná osoba tyto informace zjišťuje při přijímání oznámení.
5. Údaje o totožnosti oznamující osoby, či údaje, z nichž lze jeho totožnost dovodit, jsou přístupně výlučně příslušné osobě a ta má povinnost o nich zachovávat mlčenlivost. Přístupy k nástrojům pro oznamování dle bodu 3. má k dispozici pouze příslušná osoba.

II. Příjem a zpracování oznámení, činnost příslušné osoby

1. Zpracování přijatých oznámení, jejich vyřizování a vedení související dokumentace zabezpečuje jmenovaná příslušná osoba. **Identifikace příslušné osoby** je zveřejněna na webových stránkách organizace. Při výkonu své činnosti příslušná osobě přímo odpovídá výlučně řediteli organizace.
2. Pokud je oznámení učiněno ústním způsobem, je o něm se souhlasem oznamující osoby pořízena **zvuková nahrávka**. Není-li souhlas udělen, vyhotoví příslušná osoba písemný záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení.
3. Příslušná osoba **zabezpečuje následující činnosti**:
 - a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
 - b) vede komunikaci s oznamující osobou a má povinnost zajistit, aby nebyla prozrazena její identita,
 - c) zajišťuje řádné prověření všech oznámení,
 - d) navrhuje povinnému subjektu opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, pokud se oznámení ukáže jako důvodné.
 - e) plní pokyny povinného subjektu, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle zákona,
 - f) má povinnost chránit oznamující osobu před jakýmkoliv odvetným opatřením.
4. Příslušná osoba **písemně vyrozumí oznamující osobu**:
 - do 7 dnů o přijetí oznámení,
 - do 30 dnů od přijetí oznámení o výsledcích posouzení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát; o takovém prodloužení informuje oznamující osobu,
 - bez zbytečného odkladu o tom, že oznámení nebylo vyhodnoceno jako důvodné; zároveň poučí oznamující osobu o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.
5. Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně. Za řádný výkon své činnosti dle zákona ji nelze postihnout.
6. Příslušná osoba má povinnost zachovávat **mlčenlivost** o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti. Šetření protiprávních jednání realizuje za zvýšené ochrany všech informací uvedených v oznámení.
7. Příslušná osoba je dále povinna vést v elektronické podobě **evidenci** o jednotlivých oznámeních v dálce uvedeném minimálním rozsahu:
 - a) **vlastní dokumentace**:
 - záznam o podaném oznámení,
 - výsledek prověření oznámení a plánovaná či přijatá nápravná opatření.

2. Organizace vydáním této směrnice seznámila a poučila všechny zaměstnance o možnostech a postupech oznamování podle zákona

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 31. července 2023

V Praze dne
31. 7. 2023

Jan Martinec

RNDr. Jan Martinec, CSc., ředitel